AS Financiering

Årsberetning 2017

ÅRSBERETNING 2017

Dette er årsberetning for selskapets 88. driftsår.

INNLEDNING

AS Financiering ble stiftet 11. juni 1930. Selskapet har siden 01.01.1991 vært et heleid datterselskap av Sparebanken Øst.

Selskapets visjon har stått uforandret i mange år og uttrykker en målsetting om å være en ledende aktør innen bruktbilfinansiering. Hovedproduktet er salgspantlån, hovedsakelig billån men også lån til caravan, mc og båt. Selskapet distribuerer sine produkter via samarbeidende forhandlere, internett, finansformidlere og Sparebanken Øst sitt kontornett.

AS Financiering har forretningsadresse i Oslo. Det sentrale østlandsområdet er selskapets primære markedsområde.

Ved utarbeidelsen av regnskapet er fortsatt drift lagt til grunn og det bekreftes at denne forutsetningen er tilstede.

VIRKSOMHETEN OG MARKEDSFORHOLD

2017 ble det tredje beste salgsåret i historien med totalt 158.650 nye registrerte personbiler, en økning på 2,6 % fra 2016. Hybrid og elbiler utgjorde over 50 % av nybilsalget. Videre ble det foretatt 468.611 eierskifter av personbiler (bruktbilsalg), en økning på 1,5 % fra året før. Det ble i 2017 bruktimportert 20.944 personbiler, en økning på hele 28,3 % fra året før.

Selskapets nysalg har i 2017 hatt en positiv utviking og utgjorde 1.071 mill. kroner mot 906,7 mill. kroner i 2016. Nysalget består hovedsakelig av billån til privatkunder. Den totale utlånsporteføljen var 1.950,1 mill. kroner ved utgangen av året, en økning på 172,4 mill. kroner (+ 9,7 %) fra året før. Av dette utgjorde utlån 1.926,6 mill. kroner og leasing 23,5 mill. kroner.

LIKVIDITET, INNLÅNSFORHOLD OG FINANSIELL RISIKO

Med unntak av direkte innskudd fra en gruppe innskytere, som ved utgangen av 2017 utgjorde 12,6 mill. kroner, dekker selskapet hele sitt innlånsbehov i morbank. Styret anser at selskapet har en tilfredsstillende sikring av sine innlån.

ORGANISASJON

Ved utgangen av 2017 hadde selskapet 19 ansatte fordelt på 17,9 årsverk. Dette er 3 færre årsverk enn ved forrige årsskifte. Det var ikke registrert lån til egne ansatte ved utgangen av året. Sykefraværsprosenten i 2017 var 1,4 % mot 7,2 % i 2016. Det var ikke registrert langtidsfravær i 2017. Verneombud er oppnevnt og fungerer etter lovens forutsetninger. Det

er etablert rutiner for intern kontroll vedrørende helse, miljø og sikkerhet. Arbeidsmiljøet karakteriseres som godt.

LIKESTILLING

Det er ansatt 11 kvinner og 8 menn i selskapet. Ledergruppen består av 4 menn. Selskapet har ingen ansatte med nedsatt funksjonsevne eller med innvandrerbakgrunn.

MILJØ

Selskapet driver ikke virksomhet som direkte forurenser eller på annen måte påvirker det ytre miljø. Selskapet kan imidlertid sies å bidra indirekte til forurensing gjennom finansiering av biler.

FORSKNINGS - OG UTVIKLINGSAKTIVITETER

Selskapet har ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter.

SAMFUNNSANSVAR

Det vises her til Sparebanken Øst sin årsrapport. Årsrapporten er offentliggjort på bankens hjemmeside.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET

Resultat

AS Financiering oppnådde i 2017 et resultat før skatt på 55,8 mill. kroner mot 55,4 mill. kroner i 2016. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde resultat før skatt 3,04 % mot 3,19 % året før. Resultat etter skatt viser et overskudd på 41,7 mill. kroner mot 41,4 mill. kroner året før. Dette er det beste resultatet i selskapets historie.

Som følge av god utlånsvekst i 2017 økte selskapets netto rente- og kredittprovisjonsinntekter med 5,4 mill. kroner til totalt 122,9 mill. kroner. Dette tilsvarer 6,71 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 6,78 % året før.

Provisjonsinntekter, derav inntekter fra formidling av forsikringsprodukter, utgjorde 2,9 mill. kroner og viser en nedgang på 0,7 mill. kroner fra året før. Økt salgsaktivitet i 2017 medførte en økning i provisjonskostnader på 2,8 mill. kroner til totalt 26,6 mill. kroner.

Totale driftskostnader utgjorde 34,7 mill. kroner i 2017, en økning på 3,4 mill. kroner fra året før. Økningen knyttes hovedsakelig til økte kostnader som følge av outsourcing av selskapets inkassovirksomhet samt at kostnadene i 2016 var lavere enn normalt. Totale driftskostnader tilsvarer 1,89 % av gjennomsnittlig forvaltnings-kapital mot 1,81 % i 2016.

Tap på utlån og garantier utgjorde 8,8 mill. kroner i 2017, tilsvarende 0,48 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Til sammenlikning var tap på utlån og garantier 9,5 mill. kroner i 2016, tilsvarende 0,55 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Spesifiserte

tapsnedskrivninger utgjorde 62,5 mill. kroner ved utgangen av 2017, en økning på 1,1 mill. kroner fra året før. Gruppevise nedskrivninger utgjorde 3,4 mill. kroner ved utgangen av 2017 og er uendret siden forrige årsskifte. Hensyntatt risikoen for tap på utlån og garantier, anses summen av tapsnedskrivninger som tilstrekkelige.

Egenkapitalrentabiliteten for 2017 utgjorde 17,5 %, det samme som i 2016.

Styret foreslår at resultatet på kr 41 670 850,- etter skatt disponeres på følgende måte:

Overført til annen egenkapital: kr 41 670 850-.

Kontantstrømoppstillingen for 2017 viser at AS Financiering er tilført 57,6 millioner fra drift. Utlån til kunder har medført netto utbetalinger på 171,3 millioner i 2017. Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler utgjør netto 1,8 mill. Det er utbetalt 33 mill i utbytte i 2017. Justert for andre balanseendringer er endring i kapitalbehovet i 2017 finansiert med selskapets innskudd på 3,0 mill og lån fra kredittinstitusjon med 173,5 mill.

Balansen
Selskapets forvaltningskapital utgjorde 1.921,8 mill. kroner ved utgangen av 2017, en økning på 178,5 mill. kroner siden forrige årsskifte. Netto utlån utgjorde 1.884,2 mill. kroner, en økning på 171,3 mill. kroner fra året før.

Renten på utlån til privatkunder kan endres med 6 ukers varsel. Dersom det skjer vesentlige endringer i markedsrenten, kan varslingsfristen gjøres kortere. Renten på innlån fra morbank er gjenstand for endring hver uke basert på endring i 3 måneders NIBOR. Selskapet anser på denne bakgrunn renterisikoen i balansen for å være begrenset.

Utlåns- og leasingporteføljen er gjenstand for kontinuerlig overvåking og oppfølging.

Egenkapital og kapitaldekning
Aksjekapitalen i AS Financiering består av 40.000 aksjer à kr 2.000,- totalt 80 mill. kroner. Samtlige aksjer eies av Sparebanken Øst. Styret har vurdert selskapets kapitaldekning som tilstrekkelig i forhold til virksomhetens risiko og kontroll, gjeldende strategi og mål. Ved årets utgang har AS Financiering en kapitaldekning på 17,41 % hvorav ren kjernekapital utgjør 14,66 %. Den frie egenkapitalen utgjør 161,6 mill. kroner. Selskapet har i løpet av 2017 utbetalt utbytte til morbank på 33,0 mill. kroner.

Rettvisende oversikt
Styret er av den oppfatning at det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter gir rettvisende og fyllestgjørende informasjon om selskapets stilling ved årsskiftet.

RISIKO

Strategi og risikotagning
AS Financiering skal være et lønnsomt selskap drevet etter forretningsmessige prinsipper. Det skal skapes økonomiske resultater i det enkelte år og over tid som bidrar til

måloppnåelse i konsernet. Selskapets forretningsidé er å tilby salgspantlån og leasing. Konsernet Sparebanken Øst skal tilføres et godt årlig bidrag.

Risiko skal styres slik at selskapet over tid når sine økonomiske målsettinger som er egenkapitalrentabilitet etter skatt på minimum 17 % og ren kjernekapital på p.t. 14,5 %. Selskapet skal følge opp risikoutviklingen gjennom systematisk årlig gjennomgang og rapportering av risiko innen alle vesentlige områder. Dette gjelder også selskapets kredittrisiko som vurderes løpende gjennom året. For 2017 viser kredittrisikoen en meget stabil utvikling.

Overordnet risikostyring
Selskapets styre og ledelse har det overordnede ansvaret for risikostyring og internkontroll. Styret vedtar risikostrategien og godkjenner prinsippene for oppfølging, kontroll og risikorammer. Administrasjonen rapporterer årlig til styret alle vesentlige risikoer.

Adm. dir. er ansvarlig for iverksettelsen av tilfredsstillende risikostyring og internkontroll. Avdelingslederne står for gjennomføringen av internkontrollen og rapporterer dette til adm. dir. Kredittgiving er selskapets primære virksomhetsområde.

Ledergruppen i selskapet definerer årlig selskapets mest kritiske forretningsområder og foretar en risikovurdering av hvert enkelt område. Eventuelle tiltak følges opp av ledelsen.

Selskapets controllerfunksjon er outsourcet til morbank. Controller rapporterer regelmessig til adm. dir. som fremlegger rapportene for styret. Status på compliance rapporteres i tillegg i en årlig rapport fra adm. dir. til styret.

I forskrift er selskapet som en del av finanskonsernet Sparebanken Øst, pålagt internrevisjon i tråd med fastsatte standarder og Finanstilsynets forskrifter. For tiden ivaretas denne funksjonen av revisjonsselskapet KPMG. KPMG foretar årlig lovbestemt revisjon av risikostyring og kontroll og rapporterer resultatet av denne internkontrollen til styret og ledelsen.

Finanstilsynet foretar jevnlig stedlige tilsyn med hensyn til finansiell risiko knyttet til selskapets virksomhet i tillegg til kontroll via løpende rapportering på sentrale risikoområder.

FREMTIDSUTSIKTER
De fleste prognosene for 2018 peker i retning av en fortsatt forsiktig konjunkturoppgang med en forventet økning i oljeinvesteringer samt vekst i privat forbruk som følge av utsikter til reallønn og sysselsetting samt fortsatt stabilt lave renter. Den største usikkerheten om den økonomiske utviklingen i 2018 er knyttet til boligmarkedet og valutakursen.

Stor konkurranse i markedet og et fortsatt lavt rentenivå tilsier et press på selskapets rentemargin i 2018. Tap på utlån er et risikoområde, men forventes å ligge innenfor langsiktige måltall. Til tross for usikkerhet knyttet til fremtidige markedsforhold, har AS Financiering, med sin strategi og forretningsidé, et godt fundament for en god og lønnsom drift i 2018.

Styret vil berømme de ansatte for den gode innsats som er vist i 2017. Styret vil også takke AS Financiering sine forretningsforbindelser for et godt og hyggelig samarbeid i året som er gått.

Oslo, 31. desember 2017
06. februar 2018

Pål Strand
Leder

Kjell Engen
Nestleder

Arne K. Stokke

Per Øyvind Mørk

Espen Sollien
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP PR 31.12.2017

	Note	31.12.2017	31.12.2016
RENTEINNTEKTER OG LIGNENDE INNTEKTER			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2 347	2 399
Renter og lignende inntekter på leiefinansieringsavtaler		1 228 079	1 246 875
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		147 747 093	143 614 067
Renter o.l. av statobligasjoner	10	72 696	39 831
Sum renteinntekter og lignende inntekter		**149 050 215**	**144 903 172**
RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		24 277 284	25 333 316
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		266 961	347 997
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2	1 561 625	1 638 290
Sum rentekostnader og lignende kostnader		**26 105 870**	**27 319 603**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		**122 944 345**	**117 583 569**
PROVISJONSINNTEKTER			
Garantiprovisjoner		0	11 400
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		2 869 745	3 540 868
Sum provisjonsinntekter		**2 869 745**	**3 552 268**
PROVISJONSKOSTNADER			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		26 582 078	24 971 620
NTO VERDIENDRING OG GEV/TAP VERDIPAPIRER			
Nto verdiendr og gev/tap verdipapir	10	-12 000	0
ANDRE DRIFTSINNTEKTER			
Andre driftsinntekter		71 743	12 106
LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER			
Lønn m.v.	3	13 246 684	14 579 945
Pensjoner	3, 4	815 896	978 757
Sosiale kostnader	3	3 513 524	3 602 464
Administrasjonskostnader	3	8 114 371	6 243 292
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		**25 690 475**	**25 404 458**
AVSKRIVNINGER MV. AV VARIGE DRIFTSMIDLER			
Ordinære avskrivninger	5	1 745 690	1 463 418
ANDRE DRIFTSKOSTNADER			
Andre driftskostnader		7 261 807	4 420 118
DRIFTSRESULTAT FØR TAP		**64 593 783**	**64 888 329**
TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER MV.			
Tap på utlån	1, 6	8 804 324	9 516 217
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT		**55 789 459**	**55 372 112**
SKATT PÅ ORDINÆRT RESULTAT	8	14 118 609	14 000 641
RESULTAT FOR REGNSKAPSÅRET		**41 670 850**	**41 371 471**
Disponering for regnskapsåret:			
Overført til/fra annen egenkapital	9	41 670 850	41 371 471
Resultat etter disponeringer		**0**	**0**

BALANSE PR 31.12.2017

Eiendeler	Note	31.12.2017	31.12.2016
KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER			
Kontanter		2 153	2 212
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpe-tid eller oppsigelsesfrist	11, 17	10 765 307	7 722 150
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER			
Leiefinansieringsavtaler	5, 6, 7, 11, 14	23 482 894	20 724 527
Nedbetalingslån	6, 7, 11, 14	1 926 594 107	1 756 996 474
Sum utlån før spesifiserte og gruppevise tapsnedskrivninger		**1 950 077 001**	**1 777 721 001**
Individuelle tapsnedskrivninger	6, 7	62 530 742	61 441 244
Gruppevise tapsnedskrivninger	6, 7	3 368 839	3 368 839
Sum tapsavsetninger		**65 899 581**	**64 810 083**
Sum netto utlån og fordringer på kunder		**1 884 177 420**	**1 712 910 918**
OBLIGASJONER			
Obligasjoner	10	5 038 000	5 050 000
OVERTATTE EIENDELER			
Overtatte eiendeler	12	4 188 600	2 385 870
IMMATERIELLE EIENDELER			
Utsatt skattefordel	8	1 203 958	1 311 022
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Maskiner, inventar og transportmidler	5	3 141 267	2 939 724
Bygninger og andre eiendommer	5	1 992 771	2 167 275
Sum varige driftsmidler		**5 134 038**	**5 106 999**
ANDRE EIENDELER			
Andre eiendeler		135 634	12 031
FORSKUDDSBETALINGER OG OPPTJENTE INNTEKTER			
Opptjente ikke-betalte inntekter og forskuddsbetalte ikke-påløpte kostnader		10 455 494	8 121 891
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		727 049	754 201
Sum forskuddsbetalinger og opptjente inntekter		**11 182 543**	**8 876 092**
SUM EIENDELER		**1 921 827 653**	**1 743 377 294**

BALANSE PR 31.12.2017

Gjeld/Egenkapital	Note	31.12.2017	31.12.2016
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER			
Lån fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	11, 13	1 595 000 105	1 421 500 015
Sum gjeld til kredittinstitusjoner		**1 595 000 105**	**1 421 500 015**
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	11	12 633 623	17 300 014
Sum innskudd fra og gjeld til kunder		**12 633 623**	**17 300 014**
Annen gjeld			
Annen gjeld	8, 18	16 033 030	15 975 253
Sum annen gjeld		**16 033 030**	**15 975 253**
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter			
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	14	9 443 149	8 737 784
Avsetning til forpliktelser og kostnader			
Pensjonsforpliktelse mv.	4	2 108 165	784 128
Sum avsetninger til forpliktelser og kostnader		**2 108 165**	**784 128**
Ansvarlig lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital	1, 2, 11, 13, 17	45 000 000	45 000 000
SUM GJELD		**1 680 218 072**	**1 509 297 194**
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	9, 15	80 000 000	80 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9, 15	161 609 581	154 080 100
Sum opptjent egenkapital		**161 609 581**	**154 080 100**
SUM EGENKAPITAL		**241 609 581**	**234 080 100**
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**1 921 827 653**	**1 743 377 294**
Betingede forpliktelser			
Garantiansvar	16	760 000	760 000

Oslo 31. desember 2017
6. februar 2018

Pål Strand
Styreformann

Kjell Engen
Nestleder

Arne K. Stokke

Per Øvind Mørk

Espen Sollien
Adm. Direktør

NOTER TIL REGNSKAPET PR. 31.12.2017

Note 1 - Regnskapsprinsipper

AS Financiering er et aksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Roald Amundsens gate 6, 0161 Oslo, Norge

Årsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven og forskrift om årsregnskap m. m for banker og finansinstitusjoner. I samsvar med forskriftens § 1-5 er selskapsregnskapet utarbeidet i samsvar med forskrift om forenklet IFRS gitt med hjemmel i regnskapsloven § 3-9 annet ledd, med de unntak og tillegg som følger av kapittel 8A i forskrift om årsregnskap m.m. for banker og finansinstitusjoner.
Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk. Årsregnskapet er vedtatt av selskapets styre 06.februar 2018.

Forenklet IFRS
Selskapet har anvendt følgende forenklinger fra innregnings- og vurderingsreglene i IFRS:

- IAS 16 nr. 43 fravikes slik at den samme vurdering av avskrivningsenhet (dekomponering) legges til grunn i selskapsregnskapet som i konsernregnskapet.

Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet
Selskapsregnskapet legger til grunn prinsippene i et historisk kost regnskap.

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi med unntak av overtatte eiendeler i forbindelse med inndrivelse av misligholdte engasjement. Disse blir vurdert til antatt realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost og avskrives lineært over den økonomiske levetid. Avskrivningene bokføres som ordinær driftskostnad. Dersom virkelig verdi er lavere enn bokført verdi foretas det en nedskrivning. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Inntektsføring
Inntekt regnskapsføres når det er sannsynlig at transaksjoner vil generere fremtidige økonomiske fordeler som vil tilflyte selskapet og beløpets størrelse kan estimeres pålitelig. Renteinntekter inntektsføres basert på effektiv rente-metode etter hvert som de opptjenes. Opptjente, ikke betalte inntekter er ført som tilgodehavende i balansen. Forskuddsbetalte inntekter føres som gjeld og inntektsføres over engasjementenes løpetid.

Nedbetalingslån
Nedbetalingslån bokføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode. Selskapet vurderer løpende om det eksisterer objektive bevis på at verdien av utlånet eller en gruppe av utlån er redusert. Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon er inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med lånets opprinnelige effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen nedskrives ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Kjøp av portefølje
Selskapet har en andel kjøpte porteføljer bestående av leasing og gjeldsbrevlån.
Porteføljene ble kjøpt til underkurs og denne er ført som en rabatt. Denne blir inntektsført i takt med nedgangen i engasjementene.

Leasing
Leasingkontrakter bokføres til anskaffelseskost med fradrag av akkumulerte ordinære avskrivninger som beregnes etter annuitetsmetoden. Forskuddsleie aktiveres og inntektsføres lineært over løpetiden, og er oppført som kortsiktig gjeld i regnskapet

Misligholdte engasjement
Et engasjement anses som misligholdt dersom det er inntruffet betalingsmislighold og det antas at misligholdet ikke er av forbigående art.

Tapsutsatte lån
Tapsutsatte lån er ikke misligholdt, men det er en overveiende sannsynlighet for at tap vil oppstå på et senere tidspunkt.

Renter på misligholdte lån
Renter og gebyr som er inntektsført, men ikke betalt, tilbakeføres ved overføring til inkasso. Renter på misligholdte lån inntektsføres med lånets opprinnelige effektive rente på lånets neddiskonterte realisasjonsverdi.

Konstaterte tap
Bokføring av tap blir foretatt i de tilfeller hvor debitors økonomiske situasjon er fastslått ved konkurs, akkord eller gjeldsordning, negativ utleggsforretning eller vi er kjent med at debitor er insolvent.

Individuelle tapsnedskrivninger
Individuelle tapsnedskrivninger er avsetning til dekning av beregnet tap på misligholdte eller tapsutsatte enkeltengasjement.

Nedskrivning på grupper av utlån
Grupper av utlån nedskrives tilsvarende individuelle utlån når det foreligger objektive bevis på at gruppen som sådan har en redusert verdi som følge av hendelse som har inntruffet. Estimering av verdifall/tap på grupper av utlån skjer på basis av historiske data for tap sammenstilt med selskapsspesifikke og/eller markedsmessige parametre som for eksempel risikoklassifisering, makroøkonomiske størrelser og bransjemessige forholdstall.

Endring regnskapsprinsipp ved innføring av ny tapsmodell i IFRS 9
IFRS 9 erstatter dagens IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling, og innebærer endringer knyttet til klassifisering og måling, sikringsbokføring og nedskrivning. Standarden har regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2018 og er implementert fra og med 1. januar 2018. Selskapet har utredet konsekvenser og implementeringseffekter ved innføring av IFRS 9 og implementeringseffektene omtales under. Oppstillinger vedrørende implementeringseffekter presenteres avslutningsvis.

Klassifisering og måling
Den nye standarden krever at alle finansielle eiendeler, unntatt egenkapitalinstrumenter og derivater, klassifiseres og måles basert på en kombinasjon av selskapets modell for å forvalte eiendelene («Business model» test) og karakteristika ved instrumentenes kontantstrøm («Contractual cash flow» test). Målekategoriene i IAS 39 vil for finansielle eiendeler bli erstattet med følgende kategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring ført direkte mot egenkapitalen etter forenklet IFRS (med og uten reklassifisering) og amortisert kost. Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer ført mot egenkapitalen kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. For derivater vil ikke overgangen til IFRS 9 medføre endring i klassifisering eller måling. Kravene til måling av finansielle forpliktelser er i stor grad de samme under IFRS 9 som i IAS 39, bortsett fra behandlingen av gevinst eller tap som skriver seg fra egen kredittrisiko knyttet til forpliktelser som måles til virkelig med verdiendring over resultatet.

Selskapet har sammen med konsernet ferdigstilt sin vurdering vedrørende klassifisering og måling og det er konkludert at IFRS 9 ikke medfører endring i måten selskapet måler finansielle instrumenter i selskapets balanse eller over resultatet.

For selskapets utlån og fordringer på kunder samt kredittinstitusjoner er det konkludert at forretningsmodellen innebærer «holde for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer» og at målemetoden amortisert kost vil videreføres under IFRS 9. Valget medfører ingen endringer i hvordan utlån og fordringer regnskapsføres i balansen eller over resultatet under IAS 39.

For regnskapslinjen «Obligasjoner» er det konkludert at målemetoden til virkelig verdi over resultatet videreføres under IFRS 9.

Sikringsbokføring
IFRS 9 tillater i større grad å basere seg på virksomhetens risikostyring ved anvendelse av sikringsbokføring enn det som er tillatt under IAS 39. Selskapet har pr. 31.12.2017 ingen finansielle derivater i sin balanse og har ikke hatt praksis med å inngå finansielle derivater for økonomisk sikring eller anvendelse av sikringsbokføring. Regelendringene vedrørende sikringsbokføring medfører ingen betydning for selskapets balanse, resultat eller noteopplysninger.

Nedskrivning
Med IFRS 9 vil regelverket for nedskrivning endres på finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter og som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendring ført mot egenkapitalen (forenklet IFRS). Dette medfører implementeringseffekt pr. 1.1.2018 ved overgang til IFRS 9 og endring på hvordan selskapets måler tapsavsetning fremover. De nye reglene i IFRS 9 krever at det foretas avsetning til forventet fremtidig tap, uavhengig av hvorvidt slike objektive bevis for verdifall foreligger på balansedagen. Regelverket bygger på at utlånene skal plasseres i én av tre trinn for nedskrivningsformål. Tapsavsetningen for trinn 1 skal utgjøre forventet tap i de første tolv månedene etter balansedato. Instrumentene skal overføres til trinn 2 eller 3 når det er identifisert en vesentlig økning i kredittrisikoen, og det skal foretas avsetning for forventet tap over instrumentenes forventede levetid.

Selskapet har sammen med konsernet ferdigstilt arbeidet med å etablere prinsipper og modell for tapsavsetninger under IFRS 9. Det er etablert modell for beregning av tap pr. engasjement med utgangspunkt i engasjementets risikoklasse hvor tapsavsetning, avhengig av trinn, beregnes basert på sannsynlighet for mislighold, forventet tap gitt mislighold og hvilken eksponering engasjementet har. Ved beregning av fremtidig forventet tap foretas en sannsynlighetsvektet beregning på forventet makroøkonomisk utvikling. For å fastsette parametere har prosjektgruppen analysert historiske mislighold, historiske tap og utvikling i risikoklassifisering fordelt på segmenter av utlån. Som mislighold defineres betalingsmislighold utover 90 dager. Implementeringseffekten pr. 1. januar 2018 er beregnet til en økning i tapsavsetninger på 7,0 mill. kroner.

Trinn 1: Engasjementer som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse samt de engasjement med risikoklasse bedre enn fastsatt grense for «lav kredittrisiko» inngår i trinn 1. Grense for «lav kredittrisiko» er satt til risikoklasse D, hvilket innebærer at engasjementer med vesentlig endring i risikoklasse, men hvor risikoklasse er klasse D eller bedre, ikke vil identifiseres å ha vesentlig økning i kredittrisiko. For engasjementer i trinn 1 beregnes det et forventet 12-måneders tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering.

Tinn 2: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse inkludert engasjementer med et mislighold over 30 dager inngår i trinn 2. For engasjementer i trinn 2 beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering og forventet løpetid.

Trinn 3: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko, hvor det er objektive bevis på at verdifall har inntruffet eller hvor misligholdet er over 90 dager inngår i trinn 3. For engasjementer hvor det ikke foreligger en individuell nedskrivningsvurdering beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering, risikoklassens parameter for forventet tap og forventet løpetid.

Oppstilling under viser målekategori og bokført beløp under IAS 39 og hvordan dette vil rapporteres under IFRS 9 pr. 01.01.18:

Regnskapslinje *beløp i tusen kroner*	**Målekategori under IAS 39**	**Målekategori under IFRS 9**	**Bokført under IAS 39**	**Bokført under IFRS 9**
Sum netto utlån til og fordringer på kunder	Amortisert kost	Amortisert kost	1.884.177	1.877.151

Oppstilling under viser tapsavsetning i de forskjellige trinnene ved innføring av IFRS 9 pr. 01.01.18:

(beløp i tusen kroner)	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Totalt**
Utlån til og fordringer på kunder	5.218	5.177	62.531	72.926

Oppstilling under viser implementeringseffektene på egenkapital ved innføring av IFRS 9 pr. 01.01.18:

Endringer i tapsavsetninger

beløp i tusen kroner	**Egenkapitaleffekt**
Balanseført beløp under IAS 39 pr. 31.12.17	- 49.425
Effekt ved innføring av forventet tap modell på utlån til og fordringer på kunder	- 7.026
Endring i utsatt skatt basert på posten over	1.757
Åpningsbalanse mot egenkapital under IFRS 9 pr. 01.01.18	**- 54.694**
Total endring i egenkapital ved innføring av IFRS 9 pr. 01.01.18	**- 5.270**

Pensjoner

Alle nyansatte tilbys en innskuddsbasert pensjonsordning, men selskapet har også en løpende ytelsesbasert pensjonsordning for noen av de ansatte. Sistnevnte gjelder kun de som var ansatt pr. 31.12.2007 og som ikke valgte å gå over til en innskuddspensjon pr. denne dato. Pensjonen er definert som ytelsesplaner (pensjonen løper fra 67 til 82 år). Pensjon blir vurdert av aktuar hvert år. Pensjonsforpliktelsen og pensjonskostnaden er fastsatt ved bruk av en lineær opptjeningsformel. En lineær opptjeningsformel fordeler opptjeningen av fremtidige pensjonsytelser lineært over opptjeningstiden, og betrakter opptjente pensjonsrettigheter til de ansatte i løpet av en periode som årets pensjonskostnad.

Pr 31.12.17 har 9 personer en innskuddsbasert pensjonsordning, mens 10 personer har en ytelsesbasert ordning. Totalt er 19 personer lønnet pr. 31.12.17.

Estimatendringer, som består av aktuarielle gevinster og tap, samt avkastning på pensjonsmidlene utover resultatført avkastning, innregnes direkte i egenkapitalen. Aktuarielle gevinster og tap blir ikke reklassifisert over resultatet i senere perioder.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Presentasjon av tall i noter

Alle tall i notene er presentert i hele tusen, hvis ikke annet er opplyst.

Note 2
Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lån pr. 31.12.12 stort TNOK 30.000 ble innfridd 30.08.13 og nytt ansvarlig lån stort TNOK 45.000 ble tatt opp i morselskap samme dato. Lånet løper over 10 år og forfaller til betaling i 2023, men kan innfris i 2018. Lånet forrentes med grunnlag i 3-måneders Nibor med tillegg av 2,5 prosentpoeng. Renteregulering skjer fire ganger i året. Rente totalt for 2017 er kostnadsført med TNOK 1.562 (3,5%).

Note 3
Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Beløp i hele tusen

Lønnskostnader	**2017**	**2016**	**2015**
Lønninger	12 899	13 740	15 004
Folketrygdavgift	2 004	2 365	2 472
Pensjonskostnader	816	979	1 187
Andre ytelser	1 857	2 077	2 866
Sum	17 576	19 161	21 529

Gjennomsnittlig antall ansatte: 19,8

Godtgjørelsesordningen i AS Financiering
AS Financiering har et hovedprinsipp om fastlønn. I tillegg til fastlønnen tar alle ansatte del i en avtalt overskuddsdeling. Fastlønnen utgjør hovedinntekten til alle ansatte i AS Financiering. Det som gis som godtgjørelse utover lønn, utgjør derfor en liten del av den ansattes inntekt.
Det gis ikke bonuser utover overskuddsdelingen og det gis ikke godtgjørelser i form av opsjoner, tildeling av aksjer/egenkapitalbevis, tegningsretter eller andre former for godtgjørelse knyttet til aksjer/egenkapitalbevis eller utvikling av aksje-/egenkapital kurser i selskapet eller konsernet.
Styret fastsetter godtgjørelse til adm. dir og kan beslutte å tildele et engangstillegg. Adm. dir. fastsetter godtgjørelsen til selskapets ledergruppe som består av kredittsjef, salgssjef og økonomisjef.

Godtgjørelse til tillitsvalgte
Godtgjørelse til styret fastsettes av generalforsamlingen. Styremedlemmer som er ansatt i banken mottar ikke godtgjørelse. Honorar som utbetales er uavhengig av selskapets resultat og utgjør et bestemt beløp.

Beløp i hele tusen

Ytelser til ledelsen	**Adm dir**	**Ledergr**	**Styre**
Lønn/Honorar	1 266	2 451	77
Annen godtgjørelse	175	393	
Pensjon	73	265	
Bonus	0	0	
Lån (i Sparebanken Øst)	1 665	2 430	

Revisor
Revisjonshonorar til Ernst & Young AS, beløper seg til (alle tall inklusive mva):

Beløp i hele tusen

	2017	**2016**	**2015**
Revisjonshonorar	406	398	388
Konsulentbistand/rådgivning	40	40	32
Skatterådgivning	26	24	24
Honorar attestasjonstjenester	0	0	0
Sum	472	461	444

Note 4
Pensjonsforpliktelse

De av selskapets ansatte med ansettelsesdato før 01.01.08 har en forsikringsdekket kollektiv pensjonsordning som gir en bestemt fremtidig pensjonsytelse. Pensjonsytelsen er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ref. for øvrig Note 1 og punktet om pensjoner.
Pr. 31.12.2017 er 10 aktive personer med i selskapets kollektive pensjonsordning.
Totalt 4 personer mottar midler fra pensjonsordningen. Dette er en reduksjon på 3 i forhold til i fjor, grunnet et lovkrav om overførsel av uføretrygdede til fripoliser.

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Etter IAS 19 skal diskonteringsrenten på hver balansedag fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet i henhold til standardens beskrivelse. Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett vurderes å inneha de egenskaper som tilsier at den kan legges til grunn i beregningen av diskonteringsrenten. AS Financiering fastsetter diskonteringsrente på grunnlag av obligasjoner med fortrinnsrett.

Økonomiske forutsetninger:

	2017	2016	2015
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,40 %	2,60 %	2,70 %
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %	2,70 %
Årlig lønnsvekst	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Årlig G-regulering	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Årlig regulering av pensjoner	0,50 %	0,00 %	0,00 %

Beløp i hele tusen

Netto pensjonskostnader

	2017	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	632	693	838
Rentekostnader av pensjonsforpliktelser	27	29	76
Planendring	0	0	0
Netto pensjonskost inkl arbeidsgiveravgift ytelsesordning	**660**	**722**	**914**
Innbetalt premie innskuddsbasert ordning	283	399	426
Årets pensjonskostnader inklusiv arbeidsgiveravgift	**943**	**1 121**	**1 340**

Spesifikasjon av netto pensjonsmidler og forpliktelser:

	2017	2016	2015
Netto pensjonsforpliktelse 01.01	784	1 107	3 307
Resultatført pensjonskostnad	660	721	914
Aktuarielle gevinster og tap	1 522	43	-1 982
Innbetalt pensjonspremie	-857	-1 087	-1 133
Pensjonsutbetalinger	0	0	0
Netto pensjonsforpliktelse 31.12	**2 108**	**784**	**1 107**

Note 5
Driftsmidler

Beløp i hele tusen

	Ansk. kost (IB)	Tilgang	Avgang	Ned-skrivning	Akk. avskrivn.	Balanse 31.12.17	Årets avskrivn.	Avskr. satser
Kontormaskiner og inventar	22 997	1 678	46	0	22 171	2 459	1 465	20%/33%
Kjøretøy	539	0	0	0	239	300	106	20 %
Hytte	4 216	0	0	0	2 224	1 993	175	4 %
Kunst	252	131	0	0	0	383	0	0 %
Sum	**28 004**	**1 810**	**46**	**0**	**24 634**	**5 134**	**1 746**	
Leasinggjenstander	**271 021**	**16 737**	**11 254**		**253 720**	**22 783**	**3 941**	

På leasingengasjementer er det ved salg konstatert tap på TNOK 208. Balanseførte leasinggjenstander pr. 31.12.17 viser sum saldogrupper og avvik i forhold til regnskap skyldes kundefordringer, restverdier etc.

Kontormaskiner, inventar, kjøretøy og hytter er avskrevet lineært, samt forskuddsleie leasing som avskrives over løpetid. Leasinggjenstandene er for øvrig avskrevet etter annuitetsmetoden.

Note 6
Tap og tapsnedskrivninger

Det er pr. 31.12.17 foretatt en individuell vurdering av den misligholdte porteføljen. Avsetning til tap er anslått til TNOK 62 531 mot TNOK 61 441 i 2016. Beløpet er avsatt i regnskapet.
Avsetningen til gruppevise tapsnedskrivninger er holdt uendret dvs. TNOK 3 369.
Netto tap på utlån beløper seg til TNOK 8 804 i 2017 mot TNOK 9 516 i 2016.

Beløp i hele tusen

	Individuelle tapsnedskrivninger	**2017**	**2016**	**2015**
	Individuell tapsnedskrivning til dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.	61 441	61 241	62 632
-	Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	5 128	5 823	3 932
+	Økte individuelle tapsnedskrivninger hvor det tidligere er foretatt individuell tapsnedskrivning	4 496	5 452	6 736
+	Nye individuelle tapsnedskrivninger i perioden	9 609	9 621	6 469
-	Tilbakeføring av individuelle tapsnedskrivninger i perioden	7 887	9 049	10 664
=	Individuelle tapsnedskrivninger pr. 31.12.	62 531	61 441	61 241
	Gruppevise tapsnedskrivninger			
	Gruppevise tapsnedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.	3 369	3 369	3 369
+/-	Endring i periodens gruppevise tapsnedskrivninger	0	0	0
=	Gruppevise tapsnedskrivninger pr. 31.12.	3 369	3 369	3 369
	Periodens tapskostnader			
	Periodens endring i individuelle tapsnedskrivninger	1 089	201	-1 391
+	Periodens endring i gruppevise tapsnedskrivninger	0	0	0
+	Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle tapsnedskrivninger for	5 128	5 823	3 932
+	Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle tapsnedskrivninger for	7 563	8 069	12 980
-	Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	4 976	4 576	4714
=	Periodens tapskostnader	8 804	9 516	10 806

Beløp i hele tusen

Ikke inntektsførte renter på balanseførte utlån	**2017**	**2016**	**2015**
Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 01.01.	52 827	52 750	51 043
Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseført utlån pr. 31.12.	51 644	52 827	52 750
Periodens endring	-1 183	77	1 707

Misligholdte engasjement

Beløp i hele tusen

	2017	2016	2015
Brutto misligholdte engasjement			
Næring	1 603	1 210	2 232
Person	113 432	95 259	85 734
Totalt	115 035	96 469	87 966
Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjementer			
Næring	0	0	0
Person	0	0	375
Totalt	0	0	375
Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer			
Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	115 035	96 469	88 341
Individuelle tapsnedskrivninger	62 531	61 441	61 240
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	52 504	35 028	27 101

Note 7
Risikoklassifisering, formål og næring og sikkerhetsverdi

Risikoklassifiseringen er utarbeidet for å vise hvordan tapsrisikoen er fordelt i selskapets portefølje.
Det er innhentet ekstern scoring som er korrigert for inntekt, egenkapital og eventuelt AS Financierings negative betalingserfaring med kunden.
Gruppevise tapsnedskrivninger er ikke inkludert i tallmaterialet nedenfor.

Beløp i hele tusen

			Herav tapsutsatt og misligholdt				
Leasing 2017	Ant.	Brt. Leasing	Ant.	Beløp	Tapsavs.	Nto. leasing	Konst. Tap
Liten risiko	32	12 819	1	34	34	12 785	0
Moderat risiko	4	2 193	0	0	0	2 193	0
Normal risiko	10	6 419	0	0	0	6 419	176
Rimelig høy risiko	3	651	1	152	150	501	0
Høy risiko	4	1 400	1	429	400	1 000	31
Ikke scoret	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	53	23 483	3	616	584	22 899	208

Beløp i hele tusen

			Herav misl. holdt				
Lån 2017	Ant.	Brt. Lån	Ant.	Beløp	Tapsavs.	Nto. Lån	Konst. Tap
Liten risiko	2 898	366 299	42	3 995	1 871	364 428	573
Moderat risiko	3 269	383 033	116	8 392	3 685	379 347	81
Normal risiko	7 630	928 371	726	48 985	25 391	902 980	1 908
Rimelig høy risiko	1 650	154 563	474	29 596	18 487	136 076	1 615
Høy risiko	992	94 329	323	23 452	12 513	81 816	2 144
Ikke scoret	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	16 439	1 926 594	1 681	114 421	61 947	1 864 647	6 321

			Herav tapsutsatt og misligholdt				*Beløp i hele tusen*
Leasing 2016	Ant.	Brt. Leasing	Ant.	Beløp	Tapsavs.	Nto. leasing	Konst. Tap
Liten risiko	35	10 521	1	51	51	10470	11
Moderat risiko	3	828	0	0	0	828	0
Normal risiko	11	6 619	3	310	280	6 339	5
Rimelig høy risiko	8	1 000	1	165	155	845	0
Høy risiko	6	1 624	3	535	430	1 194	385
Ikke scoret	2	132	0	0	0	132	0
Totalt	65	20 725	8	1061	916	19 809	400

			Herav misl. holdt				*Beløp i hele tusen*
Lån 2016	Ant.	Brt. Lån	Ant.	Beløp	Tapsavs.	Nto. Lån	Konst. Tap
Liten risiko	2 929	343 669	121	14 797	4 706	338 963	260
Moderat risiko	3 122	338 224	79	3 465	255	335 669	551
Normal risiko	7 271	843 641	611	32 914	21 603	822 038	221
Rimelig høy risiko	1 714	152 294	484	28 394	20 534	131 760	1 029
Høy risiko	886	76 932	305	15 475	11 049	65 884	1 874
Ikke scoret	11	2 236	4	363	80	2 157	2 176
Totalt	15 933	1 756 996	1 604	95 408	60 525	1 696 471	6 111

Selskapet har outsourcet oppfølging av misligholdte lån- og leasingengasjementer til Øst Inkasso AS. Engasjement som ikke er betjent som avtalt vil bli purret to ganger, etter dag 14 og dag 30. Videre vil det bli sendt oppsigelse/inkassovarsel på dag 61. Denne purrerutinen håndteres av AS Financiering. Engasjement som ikke er betjent 45 dager etter forfall overføres Øst Inkasso AS for videre oppfølging. Det foretas en fortløpende vurdering på om engasjementene skal anses som tapsutsatte. Engasjement som ikke er løst innen dag 80 overføres til inkasso hos Øst Inkasso AS.
AS Financiering foretar ved overføring av inkassosaker til Øst Inkasso AS, tapsnedskrivninger i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

AS Financiering har som målsetting at tap på utlån i gjennomsnitt ikke bør overstige 0,75% av brutto utlån. Siste år utgjorde kostnadsførte tap 0,45% av brutto utlån. For 2016 var tilsvarende 0,54%, for 2015 0,62% og for 2014 0,76%.

Sikkerhetsverdi
Sikkerhetsverdi på salgspantlån beregnes kun for 60 terminer. Deretter settes sikkerhetsverdien lik null fordi salgspantet da blir ugyldig. Unntak er skipspant der gjen gyldigheten er 20 år.
For salgspantlån uten oppgitt salgspris på finansieringsobjektet settes sikkerhetsverdi til 30% av lånets saldo.
For engasjement med oppgitt salgspris reduseres verdien med 20% fordi vi antar at mulig oppnåelig salgsfris faller umiddelbart etter kjøp. Deretter er verdifallet avhenging av objektets alder ved lånets diskonteringsdato etter følgende regler:
1: Hvis objektets alder ved diskontering av lån er mindre enn 3 år så er verdifallet på 1,5% pr. mnd. første 12 mnd., deretter 1% pr. mnd. Dette gjelder ikke bobiler, campingvogner og båter da disse antas å holde verdi bedre og avskrives derfor med 1% i pantets gyldighetsperiode.
2: Hvis objektets alder ved diskontering av lån er større enn 3 år så verdifallet på 1,0 % pr. mnd.

Der beregnet sikkerhet er større en lånesaldo pluss forfalte terminbeløp er beregnet sikkerhet redusert til lånesaldo pluss forfalte terminbeløp fordi sikkerhet kun kan knyttes til det enkelte lån.

Pr. 31.12.17 har lån før tapsnedskrivinger TNOK 1.926 594 en beregnet sikkerhetsverdi på TNOK 1.507.776 tilsvarende 78,3%. Tilsvarende tall pr. 31.12.16 var for lån før tapsnedskrivinger TNOK 1.756.996 en beregnet sikkerhetsverdi på TNOK 1.444.201 tilsvarende 82,2%.

Formål
Salgspantlån som har løpt mer enn 60 perioder blir omklassifisert til forbrukslån.

Formål 2017

Beløp i hele tusen

	Leasing	Bil o.l.	Andre lån	Forbruk	Totalt
Brutto utlån	23 483	1 823 133	44 689	58 773	1 950 077
Garantier					760
Tapsnedskrivning	584	59 039	708	2 200	62 531
Gruppenedskrivning	41	3 150	77	102	3 369

Formål 2016

Beløp i hele tusen

	Leasing	Bil o.l.	Andre lån	Forbruk	Totalt
Brutto utlån	20 725	1 675 502	32 810	48 684	1 777 721
Garantier					760
Tapsnedskrivning	916	57 000	1 795	1730	61 441
Gruppenedskrivning	67	3 155	90	57	3 369

Formål 2015

Beløp i hele tusen

	Leasing	Bil o.l.	Andre lån	Forbruk	Totalt
Brutto utlån	24 645	1 648 598	35 298	22 060	1 730 601
Garantier					760
Tapsnedskrivning	1 213	57 357	1 631	1040	61 241
Gruppenedskrivning	67	3155	90	57	3 369

Formål 2014

Beløp i hele tusen

	Leasing	Bil o.l.	Andre lån	Forbruk	Totalt
Brutto utlån	22 343	1 619 830	45 916	10 416	1 698 505
Garantier					760
Tapsnedskrivning	1 895	58 084	1 629	1023	62 632
Gruppenedskrivning	102	3 124	88	55	3 369

Geografisk inndeling

Beløp i hele tusen

	2017		2016		2015	
Drammen	72 386	4 %	68 769	4 %	68 040	4 %
Nedre Eiker	39 446	2 %	33 879	2 %	32 367	2 %
Øvre Eiker	27 981	1 %	25 021	1 %	25 086	1 %
Buskerud for øvrig	119 661	6 %	102 752	6 %	103 958	6 %
Oslo	159 128	8 %	172 057	10 %	184 258	11 %
Akershus	305 231	16 %	290 640	16 %	292 246	17 %
Vestfold	156 713	8 %	130 372	7 %	130 040	8 %
Østfold	341 402	18 %	293 282	16 %	266 835	15 %
Resten av landet	726 358	37 %	657 325	37 %	626 704	36 %
Utlandet	1 772	0 %	3 623	0 %	1 069	0 %
Sum	1 950 077	100 %	1 777 721	100 %	1 730 601	100 %

Viktige næringer 31.12.17

Beløp i hele tusen

	Brt. utlån		Garantier		Misligh. eng.		Tapsuts. eng.	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lønnstakere	1 893 564	1 724 194	0	0	112 141	93 498	0	0
Jordbruk, skogbruk, fiske, fangst	570	284	0	0	152	165	0	0
Industri, kraft og vannforsyning	1 326	5 751	0	0	486	0	0	0
Bygg og anlegg	12 996	8 850	0	0	231	339	0	0
Varehandel/hotell og restaurant	15 853	16 964	760	760	52	464	0	0
Transport/kommunikasjon	6 659	3 396	0	0	34	15	0	0
Forretningsm./fin tj.yting	4 111	3 440	0	0	267	22	0	0
Tjenesteytende næringer ellers	7 982	6 382	0	0	85	204	0	0
Omsetn. og drift av fast eiendom	5 245	4 837	0	0	297	0	0	0
Utland	1 772	3 623	0	0	1292	1761	0	0
SUM	1 950 077	1 777 721	760	760	115 037	96 468	0	0

	Spes. tapsnedskr.		Gr. nedskr.		Nto. Tap	
	2017	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lønnstakere	60 611	59 213	3 369	3 369	8 534	9 171
Jordbruk, skogbruk, fiske, fangst	150	155	0	0	21	24
Industri, kraft og vannforsyning	189	0	0	0	27	0
Bygg og anlegg	163	117	0	0	23	18
Varehandel/hotell og restaurant	13	454	0	0	2	70
Transport/kommunikasjon	31	31	0	0	4	5
Forretningsm./fin tj.yting	190	20	0	0	27	3
Tjenesteytende næringer ellers	81	198	0	0	11	31
Omsetn. og drift av fast eiendom	36	0	0	0	5	0
Utland	1 067	1 254	0	0	150	194
SUM	62 531	61 441	3 369	3 369	8 804	9 516

Note 8
Skatt

Årets skattekostnad fremkommer slik:

Beløp i hele tusen

	2017	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat	13 631	13 420	14 296
Resultatført utsatt skatt	488	581	1003
For mye/lite avsatt skatt forrige år	0	0	-196
Årets totale skattekostnad	14 119	14 001	15 104
Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:			
Ordinært resultat før skattekostnad	55 790	55 372	54 811
Permanente forskjeller	-837	588	2 406
Endring midlertidige forskjeller	-428	-2 281	-4 266
Grunnlag betalbar skatt	54 525	53 679	52 951
Grunnlag betalbar skatt, avrundet ned til nærmeste hundre kr.	54 525	53 679	52 951
Skatt, 25% (27% t.o.m. 2015)	13 631	13 420	14 297
Betalbar skatt på årets resultat	13 631	13 420	14 297
Betalbar skatt på avgitt konsernbidrag	0	0	0
Betalbar skatt i balansen	13 631	13 420	14 297
Utsatt skatt fremkommer slik:			
Forskjeller som utlignes			
Driftsmidler	-1 903	-3 938	-5 624
Gevinst og tapskonto	-254	-318	-398
Pensjonsforpliktelser/pensjonsmidler	-2 108	-784	-1 106
Andre negative forskjeller	-550	-204	-396
Sum	-4 816	-5 244	-7 524
Usatt skattefordel 25%	-1 204	-1 311	-1 881
Forskjeller som ikke utlignes			
Netto pensjonsmidler	0	0	0
Sum	0	0	0
Utsatt skattefordel herav	0	0	0
Utsatt skattefordel i balansen	**1 204**	**1 311**	**1 881**

Note 9
Egenkapital

Beløp i hele tusen

	Aksjekapital	Opptjent EK	SUM
Egenkapital 01.01.17	80 000	154 080	234 080
Årets resultat	0	41 671	41 671
Ekstraordinært ubytte på aksjer	0	-33 000	-33 000
Estimatavvik pensjoner ført mot EK pr. 31.12.17	0	-1 141	- 1 141
Egenkapital 31.12.17	80 000	161 610	241 610

Aksjekapitalen består av 40.000 aksjer à kr 2.000,- totalt TNOK 80.000. Samtlige aksjer eies av Sparebanken Øst.

Note 10
Obligasjoner

Den 30.06.16 kjøpte AS Financiering en obligasjon i Kommuneinvest i Sverige AB 12/19. Neste termindato er 28.02.18 og løpende rente er p.t. 1,3%. Obligasjonen er bokført til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Beløp i hele tusen

Utsteder	Pålydene	Kostpris	Kurs 31.12	Verdi 31.12	Forfall
Kommuneinvest i Sverige AB 12/19	5 000	5050	100,76	5 038	28.02.19

Note 11
Rente- og likviditetsrisiko
Rentebetingelser og restløpetid vedrørende innlån og utlån

Beløp i hele tusen

	Uten løpetid	0-1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	12-60 mnd	over 60 mnd	Sum	Rentebetingelser
Eiendeler								
Innskudd i andre finansinstitusjoner	10 765						10 765	
Utlån til kunder		739	420	19 456	730 309	1 133 254	1 884 177	Rentene kan endres med 6 ukers varsel
Øvrige eiendeler	26 885						26 885	
Totalt	**37 650**	**739**	**420**	**19 456**	**730 309**	**1 133 254**	**1 921 828**	
Gjeld og egenkapital								
Innskudd fra andre finansinstitusjoner	1 595 000						1 595 000	Nibor +0,7% ukentlig regulering
Innskudd fra andre	12 634						12 634	Renten kan reguleres med 14 dagers varsel
Ansvarlig lånekapital					45 000		45 000	Nibor + 2,5% fire ganger i året
Øvrig gjeld/EK	269 194						269 194	
Totalt	**1 876 828**				**45 000**		**1 921 828**	

Finansiell markedsrisiko.
AS Financiering dekker det vesentligste av sitt fundingbehov via morselskapet. Renten er NIBOR-basert.

Renterisiko.
Renten på utlån kan endres med 6 ukers varsel. Da renten på det vesentligste av innlånene er NIBOR-basert, anses renterisikoen på dette grunnlag å være liten.

Rentekostnad
Rente på ”Innskudd fra andre finansinstitusjoner” er kostnadsført med TNOK 24 211 tilsvarende 1,6%
Rente på ”Innskudd fra andre” er kostnadsført med TNOK 267 tilsvarende 1,93%
Rente på ”Ansvarlig lån” er kostnadsført med TNOK 1 562 tilsvarende 3,5%

Bank, kassekreditt og trekkrettighet
Selskapet har innestående TNOK 634 på bundne konti til dekning av skattetrekk.
Konto for Kassekreditt viser pr. 31.12.17 debet TNOK 8 760. Kassakreditten har en ramme på TNOK 5 000.

Note 12
Overtatte eiendeler

Eiendeler overtatt i forbindelse med inndrivelse av misligholdte engasjementer, beløper seg til TNOK 4 189 pr. 31.12.17 mot TNOK 2 386 pr 31.12.16 De overtatte eiendeler utgjør i hovedsak diverse biler. Eiendelene er vurdert til antatt realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet.

Note 13
Langsiktig gjeld

Beløp i hele tusen

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt	**2017**	**2016**	**2015**
Ansvarlig lån	45 000	45 000	45 000

Rente på ”Ansvarlig lån” er kostnadsført med TNOK 1 562, tilsvarende 3,5%. I 2016 var tilsvarende TNOK 1 638 og 3,6%. Ansvarlig lån TNOK 45 000 forfaller i 30.08.2023, men kan innfris per 30.08.2018. Ref. for øvrig Note 2.

Lån fra kredittinstitusjon består av trekkrettighet fra morbank, Sparebanken Øst:

Beløp i hele tusen

Kredittinstitusjon	1 595 000
Sum langsiktig gjeld	1 595 000

Rente er kostnadsført med TNOK 24 211 tilsvarende 1,6%.
Rammen ble 05.07.2017 endret fra TNOK 1 500 000 til TNOK 2 000 000. Renten er NIBOR 3 mnd +0,7%.

Note 14
Balanseførte gebyrer – provisjoner

Beløp i hele tusen

	2017	**2016**	**2015**
Etableringsgebyr	-11 935	-10 382	-10 375
Provisjon forhandlere	15 951	17 508	14 669
Garantiprovisjon	0	-4	-4

Gebyrer og provisjoner inntekts-/kostnadsføres over 18 måneder.

Note 15
Kapitaldekning

Beløp i hele tusen

Kjernekapital	**2017**	**2016**	**2015**
Aksjekapital	80 000	80 000	80 000
Annen egenkapital	161 609	154 080	137 741
Fradrag for utbytte avsatt til utdeling	0	0	0
Verdjustering som følge av kravene om forsvarlig verdisettelse	-5	-	-
Fradrag for immaterielle eiendeler	-1 801	-	-
Utsatt skattefordel	0	0	0
Sum Kjernekapital	**239 803**	**234 080**	**217 741**
Tilleggskapital			
Ansvarlig lånekapital	45 000	45 000	45 000
Sum tilleggskapital	**45 000**	**45 000**	**45 000**
Netto ansvarlig kapital	**284 803**	**279 080**	**262 741**
Totalt beregningsgrunnlag			
Beregningsgrunnlag	**2017**	**2016**	**2015**
Sum eiendeler som ikke inngår i handelsporteføljen	1 453 507	1 318 417	1 284 369
Operasjonell risiko:	182 599	182 128	182 128
Sum beregningsgrunnlag	**1 636 106**	**1 500 545**	**1 466 497**
Fradrag			
Individuelle tapsnedskrivninger	0	0	0
Gruppevise nedskrivninger	0	0	0
Sum fradrag	**0**	**0**	**0**
Totalt beregningsgrunnlag	**1 636 106**	**1 500 545**	**1 466 497**
Beregnet kapitaldekningsprosent	**17,41**	**18,60**	**17,92**
Beregnet kjernekapitaldekningsprosent	**14,66**	**15,60**	**14,85**

Ved beregning av kapitaldekning er standardmetoden lagt til grunn.

Note 16
Garantiansvar

Beløp i hele tusen

	2017	**2016**	**2015**
Betalingsgaranti	760	760	760
Lånegaranti	0	0	0

Note 17
Forhold vedrørende morselskap - Sparebanken Øst

Beløp i hele tusen

Resultat:	**2017**	**2016**	**2015**
Renter og provisjoner til morselskap	26 453	27 568	30 154
Renter og provisjoner fra morselskap	2	2	7
Andre poster til (provisjon låneformidling)	0	0	0
Andre poster (viderefakturering og leverte tjenester)	2 358	295	327
Rentediff	48	93	210

Balanse:

Fordring på morselskap	10 765	7 722	7 438
Gjeld til morselskap*	1 640 228	1 466 918	1 425 500

*Inklusiv ansvarlig lån TNOK 45.000

Annet

Utvidelse aksjekapital	0	0	0
Ordinært/ekstraordinært utbytte	33 000	25 000	30 000
Innbetalt ansvarlig lån	0	0	0
Opptatt nytt ansvarlig lån	0	0	0

Ref. note 2 angående ansvarlig lån.

Note 18
Miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som direkte forurenser eller på annen måte påvirker det ytre miljø. Selskapet kan imidlertid sies å bidra indirekte til forurensing gjennom finansiering av biler.

Note 19
Morselskap

AS Financiering er et heleiet datterselskap av Sparebanken Øst. Konsernregnskap fås ved henvendelse til Sparebanken Øst, Postboks 67, 3301 Hokksund (tlf. 03220, fax 32 89 15 49).

KONTANTSTRØMSANALYSE

Beløp i hele tusen

		2017	2016	2015
A	**Anskaffelse av midler**			
	Årsoverskudd før skatt	55 790	55 372	54 811
+	Ordinære avskrivninger/nedskrivninger	1 746	1 463	1 910
	Tap ved salg varige driftsmidler	30	0	0
	Gevinst ved salg av varige driftsmidler	0	-11	0
	Tilført fra årets drift	**57 565**	**56 825**	**56 721**
	Utbetalt konsernbidrag (netto)	0	0	0
	Utbetalt utbytte	-33 000	-25 000	-30 000
=	**Egenfinansering**	**24 565**	**31 825**	**26 721**
	Endring innskudd fra kunder	-4 667	-938	-1 585
+	Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0
+	Endring i annen gjeld	-12 641	-17 767	-11 272
+	Endring avsetning for påløpte kostn. og forpl.	-425	-1 303	607
+	Endring ansvarlig lånekapital	0	0	0
	Netto mottatt konsernbidrag	0	0	0
+	Innbetaling aksjekapital	0	0	0
=	**Sum anskaffelse av midler**	**6 832**	**11 816**	**14 471**
B	**Anvendelse av midler**			
+	Endring utlån	-171 266	-46 919	-33 487
+	Endring andre fordringer	-4 233	385	-570
+	Endring obligasjoner	12	-5 050	0
+	Endring varige driftsmidler	-1 803	-949	-1 897
=	**Sum anvendelse av midler**	**-177 290**	**-52 533**	**-35 954**
A-B	**Endring i finansielle midler**	**-170 457**	**-40 717**	**-21 483**
	Som fordeler seg slik:			
	Endring i kontanter	0	-1	0
	Endring i innskudd og utlån til kredittinstitusjoner	-3 043	284	-1 483
	Endring i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	173 500	-41 000	-20 000
	Sum endring finansielle midler	**170 457**	**-40 717**	**-21 483**

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 24 00 24 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i AS Financiering

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AS Financiering som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 7. februar 2018
ERNST & YOUNG AS

Einar Hersvik
statsautorisert revisor